

„RAJ, REBRO A REGRES“ správa o stvorení a páde muža a ženy v raji (Gn 2,4-3,24)**(A) 1. scéna: NARÁCIA 2,5-17 (Pán Boh jediný aktér, človek prítomný ale pasívne)**

⁴ Toto sú pokolenia (תולדות *toledót*) neba a zeme, keď boli stvorené. V tom čase, keď **Pán, Boh**, urobil zem a nebo ⁵ nebolo ešte na zemi nijaké poľné krovie a nepučala ešte ani poľná tráva, lebo Pán, Boh, nedal pršať na zem a nebolo ani človeka (אָדָם *'adam*), ktorý by obrábal ZEM (הָאָדָמָה *ha'adamá*) ⁶ ale prameň vystupoval zo zeme a zavlažoval celý povrch zeme. ⁷ Vtedy Pán, Boh, utvoril človeka, prach zo ZEME a vdýchol do jeho nozdier dych života. Tak sa stal človek živou bytosťou. ⁸ Potom Pán, Boh, vysadil na východe, v **EDENE RAJ** a tam umiestnil človeka, ktorého utvoril. ⁹ A Pán, Boh, dal vyrásť zo zeme stromom všetkých druhov, na pohľad krásnym a na jedenie chutným, i stromu života v strede raji a stromu poznania dobra a zla. ¹⁰ Z Edenu vytekala rieka, ktorá mala zavlažovať raj, a rozdeľovala sa odtiaľ a tvorila štyri toky. ¹¹ Meno prvého je Pišon. To je ten, čo obteká celú krajinu Havilah, kde sa vyskytuje zlato, ¹² a zlato tej zeme je rýdze. Tam sa nachodí aj bdelium a kameň ónyx. ¹³ Meno druhej rieky je Gihon. Tá obteká celú zem Kuš. ¹⁴ Meno tretej je Hidekel (Tigris). Tá tečie naproti Asýrii. A štvrtá rieka je Perát (Eufrat). ¹⁵ I vzal Pán, Boh, človeka a umiestnil ho v **RAJI EDENU** aby ho obrábal a strážil. ¹⁶ A Pán, Boh, prikázal človekovi: „Zo všetkých stromov raji môžeš slobodne jesť. ¹⁷ Zo stromu poznania dobra a zla však nejedz, lebo, keď budeš z neho jesť, istotne zomrieš!“

(B) 2. sc.: NARÁCIA 2,18-25 (4 aktéri-Pán Boh hlavný aktér, človek menšia úloha, žena a zvieratá pasívne)

¹⁸ Potom Pán, Boh, povedal: „Nie je dobre byť človeku samému. Urobím mu pomoc, ktorá mu bude podobná.“ ¹⁹ Keď Pán, Boh utvoril zo ZEME všetku poľnú zver a všetko nebeské vtáctvo, priviedol ho k Adamovi, aby videl, ako by ho nazval, lebo ako ho nazve, také bude jeho meno. ²⁰ A nazval Adam menom všetok dobytok, všetko nebeské vtáctvo a všetku poľnú zver. Ale pomoc, ktorá by mu bola podobná, nenašiel. ²¹ Tu Pán, Boh, dopustil na Adama tvrdý spánok a keď zaspal, vybral mu jedno rebro a jeho miesto zaplnil mäsom. ²² A z rebra, ktoré vybral Adamovi, utvoril Pán, Boh, ženu a priviedol ju k Adamovi. ²³ Vtedy Adam povedal: „Táto je tentokrát kosť z mojich kostí a mäso z môjho mäsa; ona sa bude volať žena (אִשָּׁה *'iššá*), lebo z muža (אִישׁ *'iš*) je vzatá ona.“ ²⁴ Preto muž opustí svojho otca i svoju matku a prilipne k svojej žene a budú jedným telom. ²⁵ A obaja, Adam i jeho žena, boli nahí (עֶרְוָתָם *'arumím*) a nehanbili sa jeden pred druhým.

(C) 3. scéna: DIALÓG o jedení a dôsledkoch - 3,1-5 (žena a had)

^{3,1} No had bol ľstivejší (עָרֻם *'arúm*) ako všetky poľné zvieratá, ktoré urobil Pán, Boh, a vravel žene: „Naozaj povedal Boh: „Nejedzte z nijakého rajského stromu!““ ² Žena odpovedala hadovi: „Z ovocia rajských stromov môžeme jesť, ³ ale o ovocí stromu, ktorý je v strede raji nám Boh povedal: „Nejedzte z neho, ani sa ho nedotýkajte, aby ste nezomreli!““ – Tu povedal had žene: „Nie, (ne)zomriete, ⁵ ale Boh vie, že keď budete z neho jesť, otvoria sa vám oči a vy budete ako bohovia poznajúci dobro a zlo.“

(D) 4. scéna: NARÁCIA o jedení a dôsledkoch - 3,6-8 (muž a žena - iba ľudia v strede raji)

⁶ A žena videla, že strom je na jedenie chutný, na pohľad krásny a na poznanie vábivý, nuž vzala z jeho ovocia a jedla, dala aj svojmu mužovi, čo bol s ňou, a on tiež jedol. ⁷ I otvorili sa obom oči a spoznali, že sú nahí (עֶרְוָתָם *'erumim*). Zošli figové listy a urobili si zásterky. ⁸ A potom, keď počuli hlas Pána, Boha, ktorý sa za denného vánku prechádzal po záhrade, skryl sa Adam i jeho žena pred Pánom, Bohom, medzi stromami záhrady.

(C') 5. scéna: DIALÓG o jedení - 3,9-13 (Pán Boh, muž a žena)

⁹ I zavolať Pán, Boh, Adama a povedal mu: „Kde si?“ ¹⁰ On odpovedal: „Počul som tvoj hlas v záhrade, nuž bál som sa, lebo som nahý a preto som sa skryl.“ ¹¹ Vravel mu: „Kto ťa upozornil, že si nahý?! Jedol si azda zo stromu, z ktorého som ti jesť zakázal!“ ¹² Adam odpovedal: „Žena, ktorú si mi dal na pomoc, tá mi dala zo stromu a ja som jedol.“ ¹³ Potom povedal Pán, Boh, žene: „Čo si to urobila?!“ A ona odpovedala: „Had ma naviedol, i jedla som.“

(B') 6. scéna: NARÁCIA 3,14-21 (4 aktéri - Pán Boh hlavný aktér, muž má úlohu, žena a had sú pasívni)

¹⁴ Tu povedal Pán, Boh, hadovi: „Preto, že si to urobil, prekliaty (עָרֻם *'arúr*) si medzi všetkým dobytkom a medzi všetkou poľnou zverou! Na bruchu sa budeš plaziť a PRACH zeme hltáť po celý svoj život! ¹⁵ Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi tvojím potomstvom a jej potomstvom, ono ti rozšliape hlavu a ty mu zraníš päť.“ ¹⁶ Žene povedal: „Veľmi rozmnožím tvoje trápenia a ťarchavosť; v bolesti budeš rodiť deti, a hoci budeš po mužovi túžiť, on bude vládnuť nad tebou.“ ¹⁷ „A Adamovi povedal: „Preto, že si počúval hlas svojej ženy a jedol si zo stromu, o ktorom som ti prikázal: „Nesmieš z neho jesť!““, nech je prekliata zem pre teba; s námahou sa z nej budeš živiť po všetky dni svojho života. ¹⁸ Trnie a bodľacie ti bude rodiť a ty budeš jesť poľné byliny. ¹⁹ V pote svojej tváre budeš jesť svoj chlieb, kým sa nevrátiš do ZEME, z ktorej si bol vzatý, lebo PRACH si a do PRACHU sa vrátiš!“ ²⁰ Adam nazval svoju ženu menom Eva (Život), lebo sa stala matkou všetkých žijúcich. ²¹ Pán, Boh, urobil Adamovi a jeho žene kožený odev a obliekol ich.

(A') 7. scéna: NARÁCIA 3,22-24 (Pán Boh jediný aktér, človek je pasívne prítomný)

²² Potom im Pán, Boh, povedal: „Hľa, človek sa stal ako jeden z nás! Poznal dobro i zlo. Len aby teraz nenačiahol svoju ruku po stromu života a nejedol a nežil naveky!“ ²³ A Pán, Boh, ho vykázal z **RAJA EDENU**, aby obrábal ZEM, z ktorej bol vzatý. ²⁴ Ba vyhnal človeka a na východ od **RAJA EDENU** postavil cherubov a vytasený ohňový meč, aby strážili cestu k stromu života.

